

6. Πίνακες Δεδομένων

- Π1:** Κάρλα: Οι διακυμάνσεις των εκτάσεων της λίμνης και της λεκάνης απορροής και οι εγγειοδελτιωτικές παρεμβάσεις
- Π2:** Κάρλα: Μελέτες, νομοθετήματα, έργα, συνέπειες αποξήρανσης της λίμνης Κάρλας
- Π3:** Κάρλα: Οι οικισμοί της παραλίμνιας περιοχής (τοπωνύμια, αλιεία πριν την αποξήρανση, γεωργία μετά την αποξήρανση της λίμνης)
- Π4:** Αγουλινίτσα: Οι διακυμάνσεις των εκτάσεων της λίμνης και οι εγγειοδελτιωτικές παρεμβάσεις
- Π5:** Αγουλινίτσα: Μελέτες, νομοθετήματα, έργα, συνέπειες αποξήρανσης της λίμνης
- Π6:** Αγουλινίτσα: Οι οικισμοί της παραλίμνιας περιοχής (τοπωνύμια, πληθυσμός, εκτάσεις, αλιεία πριν την αποξήρανση, γεωργία μετά την αποξήρανση της λίμνης)

ΠΙ. Πίνακας Δεδομένων: Κάρλα: Οι διακυμάνσεις των εκτάσεων της λίμνης (λ.) και της λεκάνης απορροής (λ.α.) και οι εγγειοβελτιωτικές παρεμβάσεις

ΧΡΟΝΟΣ	ΛΙΜΝΗ + ΛΕΚΑΝΗ ΑΠΟΡΡΟΗΣ (Πριν και μετά την αποξήρανση της λίμνης)	ΧΡΟΝΟΣ	ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ
1881-99	Λόγω ξηρασιών η λ. σημείωσε περισσότερες φορές σημαντική πτώση της στάθμης της. (Ιούλιος 1899: δεν υπήρχε λ. [24] ³³)		
1905-12	Έκταση της λ.: ~ 36,36 + 0,57 χλμ. ² (γραφική μέτρηση πάνω σε χάρτη 1: 75 000 [25])		
1920/21	Πλημμύρες και υπερχείλιση του Πηνειού ποταμού. Κατακλύστηκαν καλλιεργούμενες εκτάσεις [2] Έκταση και στάθμη της λ.: 180 χλμ. ² , + 50,1μ. [2] ή + 51,0 μ. [24]		
1930/31	Πλημμύρες και υπερχείλιση του Πηνειού. Έκταση και στάθμη λ.: 145 χλμ. ² , + 49,25 μ. [2] Έκταση λ. α.: >1672 χλμ. ²		
1935-39	Έκταση λ.: ~ 120 χλμ. ² (γραφική μέτρηση πάνω στο χάρτη 1: 100 000 [3])	1936-41	Μικροέργα χωρίς συντονισμό για την αποστράγγιση θαλωδών εκτάσεων και αντιπλημμυρικής προστασίας
1937	Έκταση λ. α.: 1672 χλμ. ² [2]	1937	Κατασκευάστηκαν έργα στον Πηνειό ποταμό για τον περιορισμό των υδάτων που υπερχείλιζαν προς τη λ.. Αποτέλεσμα: μείωση της λεκάνης απορροής της λ. Κάρλας και μεταφορά των υδάτων στη λ.α. του Πηνειού [2]
1938/39	Νομοθετικός ορισμός ανώτατης και κατώτατης στάθμης της λίμνης: 155,0 χλμ. ² , + 48,5 μ. 107,5 χλμ. ² , + 47,3μ. [2]	1938-39	Έργα διευθέτησης του χειμάρρου Γκουσμπασανιώτη (αντιπλημμυρικά έργα της περ. Πλατυκάμπου)
1940-60	Εκτίμηση της έκτασης της λ.α.: 1160,3 χλμ. ² [24]	1940	
1945	Έκταση λ.: ~ 74,7 + 1,04 χλμ. ² (γραφική μέτρηση πάνω στο χάρτη 1: 50 000 [5])		
1949-50	Έκταση και στάθμη λ.: 40 χλμ. ² , + 44,71μ. (31.10.50) Έκταση λ.α.: 1075 χλμ. ² [2]	1949-50	Πρώτα συντονισμένα έργα στη λεκάνη απορροής / κατασκευή αναχωμάτων εγκλιωτισμού του Πηνειού / συλλεκτήρες ορεινών υδάτων (I1+I3, I5+I6 αργότερα μετονομάστηκαν Σ1, Σ5). Ανακατασκευή ενός από τους συλλεκτήρες
		1951	Διάνοιξη της κύριας τάφρου T1 με αποτέλεσμα τη διόγκωση της λ. και κατακλύσεις εδαφών
		1954	Μερική διάνοιξη των τάφρων πεδινών περιοχών 2T, 3T, 4T, 5T, 6T
1956	Έκταση και στάθμη λίμνης: 115 χλμ. ² , + 47,65μ. [2]		

(συνεχίζεται)

33. Η αρίθμηση εντός [] παραπέμπει στις «Πηγές» στο τέλος του Π3 για την Κάρλα και στο τέλος του Π6 για την Αγουλνίτσα.

(συνέχεια Πίνακα Π1)

1959	Εμφανιζόμενη έκταση λ.: 52 χλμ.^2 [7], $+42 \text{ χλμ.}^2$ [24] Έκταση λ.α.: $1065,2 \text{ χλμ.}^2$ [2], 1050 χλμ.^2 [1]		
		1961	Κατασκευή της σήραγγας χωρίς όμως την παράλληλη κατασκευή του φράγματος μετατροπής της λ. σε υδατοοθήκη. Αρχίζει η εκκένωση της λ. στον Παγασητικό κόλπο
1962	Αποξήρανση λίμνης	1962	Ολοκλήρωση της αποξήρανσης όλης της λ. και όχι μέρους της, όπως προβλεπόταν από την προμελέτη. Πλήρης διάνοιξη τάφρων αποστράγγισης πεδινών υδάτων 2τα, 3τα, 4τα, 5τα, 6τα και κατασκευή της κεντρικής τάφρου 1τα
		1977	Κατασκευή έργων Πλατυκάμπου
1978-79	Πλημμύρες. Ανεπάρκεια του συλλεκτήρα Σ1 (παλαιά 11+13)		
1988-89	Κατασκευή ταμιευτήρων νερού για άρδευση. Θέση και εμβαδόν των ταμιευτήρων: 1. Ελευθερίου (ν.λ.) = $0,3 \text{ χλμ.}^2$, εκτός λ. 2. Δήμητρας (ν.λ.) = $0,3 \text{ χλμ.}^2$, εκτός λ. 3. Νιαμάτων (ν.λ.) = $0,6 \text{ χλμ.}^2$, 4. Γλαύκης (ν.λ.) = $0,5 \text{ χλμ.}^2$, 5. Καστορίου (ν.λ.) = $0,35 \text{ χλμ.}^2$, 6. Καλαμακίου (ν.λ.) = 2 χλμ.^2 , 7. Στεφανοδικείου ή Καναλίων (ν.μ.) = 4 χλμ.^2 ΣΥΝΟΛΟ = $8,05 \text{ χλμ.}^2$ [24]		
1995-98	Οριστική πρόταση κατασκευής νέου ταμιευτήρα με εμβαδόν 42 χλμ.^2 , με κατώτατη στάθμη άρδευσης + 45,3 μ. και ανώτατη στάθμη ανάσχεσης πλημμυρών + 50,0 μ. Εμβαδόν λεκάνης απορροής: $1661,5 \text{ χλμ.}^2$, σύμφωνα με την εκτίμηση και τις εμβαδομετρήσεις της μελέτης του ΥΠΕΧΩΔΕ [24]		
1997-98	Συνολική έκταση της περιοχής της τέως λ.: 146 χλμ.^2 [8] Έκταση της τέως λ. αρμοδιότητας ν. Λάρισας: $81,866 \text{ χλμ.}^2$ (από τα οποία 45,9 παραχωρήθηκαν οριστικά σε ακτήμονες, 7,7 αναγνωρίστηκαν ως ιδιοκτησίες του αγροκτήματος Πλασιάς, 10,3 παραχωρούνται από το δημόσιο σε συλλόγους ακτημόνων και τ. αλιέων για προσωρινή ομαδική καλλιέργεια, 2,185 είναι ο ταμιευτήρας Καλαμακίου, ~ 15 κατέχονται από τρίτους) [8]. Έκταση της τ. λ. αρμοδιότητας ν. Μαγνησίας: 45 χλμ.^2 (από τα οποία 39,665 είναι προς καλλιέργεια) [9]	1998	Δημοπράτηση έργου (διαδικασία σε εξέλιξη)

Π2. Πίνακας Δεδομένων: Μελέτες, νομοθετήματα, έργα, συνέπειες αποξήρασης της λίμνης Κάρλας

ΧΡΟΝΟΣ	ΜΕΛΕΤΗ/ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑ	ΣΚΟΠΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ/ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑ/ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
1887	Γαλλική αποστολή	αντιπλημμυρική προστασία / εγγειοδελτιωτικά έργα		
1911-13	J. Nobile (Ιταλός μηχαν.)	αναχώματα εγδαωτισμού / διάνοιξη σήραγγας για την αποξήρανση / δημιουργία ταμιευτήρα για πλημύρες, αρδεύσεις		
1920-21	J. Jackson	idem		
	MacDonald (Αγγλός μηχαν. της εταιρείας BOOT)	idem		
1927		διανομή γλίστρων σε κατοίκους των χωριών	χαρτογράφηση περιοχής	
1933	N. 5800/1933	περί καθορισμού ανώτατης και κατώτατης στάθμης της λ. Κάρλας βάσει τοπογραφικών διαγραμμάτων που ορίζει επιτροπή εφαρμογής		
1938-39	αριθμ. 2 επιτροπή του Νόμου Η 5800/33 ³⁴ [12]	καθορισμός ανώτατης και κατώτατης στάθμης (πρακτικά οροσημάνσης: 28.6.38, αποδοχή: 20.10.1939)	αντιπλημμυρικά έργα της περιοχής Πλατυκάμπου (διευθέτηση χειμάρρου Γκουσμπασανιώτη)	
1936-41	τοπικές παρεμβάσεις	αποστράγγιση δαλτωδών εκτάσεων και αντιπλημμυρική προστασία	μικροέργα τοπικού χαρακτήρα, χωρίς συντονισμό (αποστράγγιση δαλτωδών εκτάσεων)	διόγκωση της λ. και αχρήστευση καλλιεργήσιμων εκτάσεων στις χαμηλότερες παρακάτωλες περιοχές [2]
1949-50	εταιρεία BOOT με δάση τη μελέτη MacDonald		πρώτα συντονισμένα έργα στη λεκάνη απορροής / κατασκευή αναχωμάτων εγδαωτισμού του Πηνειού / συλλεκτήρες ορεινών υδάτων (11+13, 15+16, αργότερα μετονομάστηκαν Σ1, Σ5) [24]	
	Υ.Ε.Κ.Ε. Αθήνας		ανακατασκευή ενός από τους συλλεκτήρες	
1951			διάνοιξη της κυρίας τάφρου T1	διόγκωση της λίμνης και κατακλύσεις εδαφών
1952			-οπισθηματική αποτύπωση των εκτάσεων των χωριών, -τοπογραφικά διαγράμματα, -κτηματολογικός χάρτης	
1953	ίδρυση ΑΣΕΒ Κάρλας (Αναγκαστικός Συνεταιρισμός Εγγείων Βελτιώσεων Κάρλας)	συμμετέχουν οι κοινότητες: Ριζομυλός, Στεφανοβίχειο, Αρμένιο, Σωτήριο, Νίκη		

(συνεχίζεται)

34. Βλ. υποσημείωση 33.

(συνέχεια Πίνακα Π2)

1953-54	Παπαδάκης (μηχ. του Υπ. Γεωργίας / εντολή 187945/53): εκπόνηση Προμελέτης εγγειοβελτιωτικών έργων παρακαλίου περιοχής	Προβλεπόμενα έργα: 1. Αξιοποίηση 197.000 στρ., δηλ. του μεγαλύτερου τμήματος της παρακάλαας περιοχής (από ΝΔ όχθη Κάρλας μέχρι εθν. οδ. Βόλου-Λάρι / ΒΔ μέχρι οδ. Λάρι-Αγιάς / ΝΑ κοινοτικό όριο του Ριζομυλίου). 2. Κατασκευή αρδευτικού και αποστραγγιστικού δικτύου (τάφρων και διαρύνων). 3. Λίμνη έκτασης 64.700 στρ. θα διαμορφωνόταν στο ΝΑ τμήμα της. 4. Η χρήση της λίμνης για άρδευση θα γινόταν με δίκτυο διαρύνων + καναλιών. 5. Στο Δ όριο της λίμνης η κατασκευή αναχώματος είχε ως σκοπό την προστασία της περιοχής από υπερχείλισης της λίμνης. 6. Η τροφοδοσία της λίμνης από το υδρολογικό δίκτυο της απομένουσας λεκάνης απορροής. 7. Δυνατότητα τροφοδοσίας της λίμνης με άντληση νερών από τον Πηνειό. 8. Δίκτυο αποστραγγιστικών τάφρων για νερά της περιοχής και εκκένωσή τους στον Παγασητικό. 9. Πρόβλεψη: η υπερχείλιση της λίμνης να αποχετεύεται στη σήραγγα προς Παγασητικό		
1954-59	Διευθ. Μελετών του Υπουργείου Δημοσίων Έργων: Αξιοποίηση της παρά την λίμνην Βοιθίδα (Κάρλα) περιοχής (οριστική μελέτη των έργων με βάση την προμελέτη Παπαδάκη)	προβλεπόμενα έργα: -αποξήρανση 18.000 στρ. -αποστράγγιση 225.000 στρ. -άρδευση 200.000 στρ. Βασικά έργα: α) κατασκευή σήραγγας μήκους 10.500 μ. από την λ. Κ. προς τον Παγασητικό κόλπο για την αποχέτευση των επιβλαβών υδάτων της περιοχής, β) κατασκευή δικτύου αποχέτευσης και αποστράγγισης, γ) κατασκευή υδαταποθήκης 227.000 μ. ³ για την άρδευση, δ) κατασκευή αρδευτικού δικτύου, και ε) εγκατάσταση αντλιοστασίων αποστράγγισης και άρδευσης		
1959	Γρ. Ν. Νικολαΐδη: σύνταξη προμελέτης + ανάθεση Οριστικής μελέτης για την πλήρη αξιοποίηση της πεδιάδας Λάριος-Κάρλας	προβλεπόμενα έργα: -ταμεινής 64.700 στρ. -σήραγγα -συλλεκτήρες ορεινών υδάτων -ανάχωμα Πηνειού -τάφροι πεδινών υδάτων		
1961			-κατασκευή της σήραγγας (1957-1960) -χωρίς, όμως, την παράλληλη κατασκευή του φράγματος μετατροπής της λίμνης σε υδαταποθήκη -το 1961 αρχίζει η εκκένωση της λίμνης στον Παγασητικό κόλπο	
1962		αποξήρανση Κάρλας	-ολοκλήρωση της αποξήρανσης όλης της λίμνης (και όχι μέρους της όπως προέβλεπε η προμελέτη Παπαδάκη) -πλήρης διάνοξη τάφρων αποστράγγισης πεδινών υδάτων 2Τ, 3Τ, 4Τ, 5Τ, 6Τ της πρότασης Παπαδάκη -κατασκευή της κεντρικής τάφρου 1Τ της πρότασης Νικολαΐδη	

(συνεχίζεται)

(συνέχεια Πίνακα Π2)

1962-...				Τα έργα αποξήρανσης δεν περιέλαβαν την κατασκευή ταμειυτήρα, ενώ κατασκευάστηκε μικρή σήραγγα παροχής $8,5 \text{ m}^3/\text{s}$). Αποτέλεσμα : 1. Συχνό πλημμύρισμα των χαμηλότερων εκτάσεων, δηλ. εκεί που προβλεπόταν ο ταμειυτήρας. 2. Δεν επιτεύχθηκε η πλήρης γεωργική αξιοποίηση της πεδιάδας της Κάρλας Κυριότερες επιπτώσεις της αποξήρανσης: - διατάραξη του συστήματος των υδάτων της ευρύτερης περιοχής, - κλιματικές μεταβολές, - προσβολή του οικοσυστήματος, - εξάλειψη της αδιάλειπτης μέχρι τότε αλειτουργίας δραστηριότητας
1966	Υ.Δ.Ε.+ Ν. Νικολαΐδης: Προκαταρκτική έκθεση επί των συνθηκών στεγανότητας της υδατοθήκης Κάρλας			
1966	Υ.Δ.Ε.+ Α. Μπαρούνης, Ν. Λαλακάκης: Γεωλογική αναγνώριση της περιοχής			
1968	Υ.Δ.Ε. Electro Watt: Προκαταρκτική μελέτη και έκθεση οικονομικής σκοπιμότητας Αξιοποίηση πεδιά- δος Θεσσαλίας	μελέτη του υδατικού δυναμικού (επιφανειακών και υπογείων υδάτων) της Θεσσαλίας και γεωργική ανάπτυξη		
1969	Υ.Δ.Ε.+ Γιώργου Α.Ε.	συστηματική διερεύνηση των συνθηκών στεγανότητας του τμήματος της λεκάνης Κάρλας του προσφεζόμενου ως υδατοθήκης		
1970	Υ.Δ.Ε.+ ΙΓΕΥ	πρόγραμμα τρενών		
1974	Υ.Δ.Ε.+ ΙΓΜΕ: Γεωλογική και γεωφυσική έρευνα επί της στεγανότητας της λεκάνης Κάρλας			
	Ν.Δ. 130/1974 Περὶ ρυθμίσεως θεμάτων αποστραγγισθεισών γαιών λίμνης Βοιθηίδος (Κάρλα) [4]	περιελήφθησαν τα όρια του 1938/39 προς ρύθμιση ιδιοκτησιακού προβλήματος		

(συνεχίζεται)

(συνέχεια Πίνακα Π2)

	γρ. Ν. Νικολαΐδη-Μ. Έξαρχου: μελέτη	προβλεπόμενα έργα: 1. κατασκευή αποχετευτικού-αποστραγγιστικού δικτύου 2. κατασκευή οδικού, αγροτικού δικτύου στην περιοχή Πλατυκάμπου σε έκταση 185.000 στρ. 3. εξυπηρέτηση παρόλγια για την άρδευση 60.000 στρ. της περιοχής με νερά του Πηνειού		
1976	Ν. 351/1976 <i>Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Ν.Δ. 130/74</i> [14]	προς ρύθμιση ιδιοκτησιακού		
1977	γρ. Αλφά-Ωμέγα (Έξαρχος, Νικολαΐδης, Νικολόπουλος, Μπενεσιανός): Προκαταρκτική μελέτη αντιπλημμυρικών και αποστραγγιστικών έργων μείζονος περιοχής Κάρλας (έγκριση απόφ. ΥΔΕ Α2γ/01/178/25-9-78)		κατασκευή έργων στην περιοχή Πλατυκάμπου	
1978	Λεονταρίτης: Αντιπλημμυρική προστασία Κάρλας			
	Χρηστίδης: Υδατικό ισοζύγιο Πηνειού εις Τέμπε και υδατικό ισοζύγιο Κάρλας			
	Ν. Λαζάρους ΕΕΒ: Ανταγωνιστική εδαφολογική μελέτη περιοχής τίνως λίμνης Κάρλας			πλημμύρες – ανεπάρκεια του συλλεκτήρα Σ1 (παλαιά Π1+Ι3)
1982	Υ.Δ.Ε.+Αλφά-Ωμέγα/Νικολαΐδης: Προμελέτη ταμιεντήρα Κάρλας και συναφών έργων (σύμβαση 14-5-1980, έγκριση απόφ. ΥΔΕ 2659 Δ/12-10-83)	προβλεπόμενα έργα: 1. ταμιεντήρας 42.000 στρ. που θα καταλάβει τα χαμηλότερα εδάφη της παλιάς λίμνης (συμφέροντα των κοινοτήτων Καναλίων, Κεραμίδιου, Καλαμαζίου, Ελάφου, Στεφανονοδικαίου), με ιχθυολογική αξιοποίηση, χωρίς αποστραγγίσεις αρδεύσεων που πάνε στον Παγασητικό, 2. διατηρεί αποστραγγισμένο ένα κομμάτι στα Ν των Καναλίων (δεν προβλεπόταν από τη μελέτη Παπαδάκη), 3. συνδέει όλο το έργο με αποξήρανση του έλους Τοϊδικιά που αποχετεύεται στον Παγασητικό		
1982	ΥΧΟΠ/Γ. Πετραλιάκης: Εξέταση οντότητας αγωγού Κάρλας			
1983	Ν. 1341/83 [15]	-καταργεί τα δύο προηγούμενα νομοθετήματα Ν.Δ 130/74 και Ν.351/76 -προς ρύθμιση ιδιοκτησιακού -δεν ολοκληρώθηκε ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί		

(συνεχίζεται)

(συνέχεια Πίνακα Π2)

1984	Γ. Βαβίδης (+Υπ. Προεδρίας της Κυβέρνησης / Υπηρεσία Νέας Γενιάς+ Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων του ν. Μαγνησίας) μελέτη: <i>Επιπτώσεις αποξήρανσης λίμνης Κάρλας. Ενυαίος φορέας καλλιέργειας-ταμιευτήρας</i> [2]	εκτίμηση συνεπειών αποξήρανσης : -εξαφάνιση της πανίδας της λίμνης -στη θάλασσα αποτίθενται φερτά που κουβαλάει ο αγωγός με μεγάλα ρυπαντικά φορτία -απώλεια μεγάλων ποσοτήτων γλυκού νερού που αποστραγγίζονται από τη λεκάνη απορροής και φέρονται στη θάλασσα. Έτσι χωρίς τα επιφανειακά νερά πέφτει ο υδροφόρος ορίζοντας σε όλο το Δ και Β τμήμα και σε μικρότερο τμήμα στα Α. Μείωση των βροχοπτώσεων 7-8% -υπόγεια ύδατα παρουσιάζουν υφάμυνση λόγω πτώσεως του υδροφόρου ορίζοντα και εισχώρησης θαλασσίων νερών στις Α και Δ όχθες των χαμηλότερων περιοχών -διάβρωση μέρους του επιφανειακού εδαφικού μανδύα και ωλετωμένα εδάφη παντού -διαταραχές των οικοσυστημάτων της περιοχής		
1985	Ε. Κουσερής: <i>Μελέτη-Πρόταση</i>	κατασκευή μακροταμιευτήρων με αντιπλημμυρική λειτουργία το χειμώνα και αρδευτική το καλοκαίρι		
1986	Ν. 1644/86 [16]	παραελήφθησαν τα όρια του 1938/39		
1987	Υπουργείο Γεωργίας-ομάδα εργασίας: <i>Αναγνωριστική Έκθεση της τεχνικοοικονομικής μελέτης διερεύνησης λύσεων για την αξιοποίηση της περιοχής Κάρλας</i>			
1992	Κοινοίτες Καναλιών και Κερασιές ανέθεσαν στην Εταιρεία Μελετών & Συμβούλων Έψιλον ΕΠΕ: <i>Μελέτη-γνωμάτευση αποκατάστασης και περιβαλλοντικού οφέλους από τη δημιουργία του ταμιευτήρα Κάρλας, Ζώνη Ν. Λάρισας</i>			

(συνεχίζεται)

(συνέχεια Πίνακα Π2)

1994	ΥΠΕΧΩΔΕ Δ/ση Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) – μελετητές ΤΟ.Π.Π.Ο.Σ. Μ. Βαφδουλάκης και Συνεργάτες ΕΠΕ, Α. Γκατζέλια, Θ. Γέμιος, Κ. Μπεζές, Γ. Χριστοδούλου, Ρ. Σάντας, Δ. Χατζηλάκου, Π. Γαλανός: Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και επανορθωτικών μέτρων από την κατασκευή και λειτουργία του ταμιευτήρα Κάρλας και των συναφών έργων – Α' και Β' φάση (Προέγκριση χωροθέτησης και περιβαλλοντικών όρων) [24]	<u>προβλεπόμενα έργα:</u> 1. Δημιουργία νέου ταμιευτήρα 42.000 στρ. σε έκταση της παλιάς λ. Κάρλας. Διαμορφώνεται με την κατασκευή δύο αναχωμάτων, του δυτικού μήκους 10.840 μ. και του ανατολικού μήκους 2.660 μ. Με κατώτατη στάθμη άρδευσης +45,3 μ. και ανώτατη στάθμη ανάσχεσης πλημμυρών +50,0μ. 2. Αντλιοστάσιο τροφοδότησης του ταμιευτήρα από τον Πηνειό. 3. Συλλεκτήρες Σ3, Σ4, Σ6, Σ7. 4. Αντλιοστάσια αποχέτευσης DP1, DP2. 5. Αντλιοστάσια άρδευσης IP1, IP2, IP3, IP4, IP5, IP6, IP7 + ωθητικοί αγωγοί + δίκτυο κεντρικών διακώγων. 6. Δίκτυο αποχετευτικών στραγγιστικών τάφων. 7. Άρδευτικό και αγροτικό δίκτυο. 8. Διάφορα τεχνικά έργα. 9. Έργα έλους Καλοχωρίου (Τοίβαια) <u>σκοπός και λειτουργίες:</u> 1. Αποκατάσταση του οικοσυστήματος της πρώην λ. Κάρλας. 2. Ανάσχεση πλημμυρικών υδάτων της πεδιάδας. 3. Εξασφάλιση τοπικών υδάτινων πόρων για την άρδευση 185.000 στρ. της πεδιάδας. 4. Βελτίωση της ποιότητας των νερών που αποστραγγίζουν τις καλλιεργούμενες εκτάσεις και καταλήγουν στον Παγασητικό. <u>προεκτίμηση των συνεπειών</u> με το σχέδιο δημιουργίας ταμιευτήρα στην πρώην λιμναία έκταση		
1995	ΥΠΕΧΩΔΕ (Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων – Διεύθ. Εγγειοβελ- τιωτικών Έργων Δ7) / Μελετητής: Γραφείο Μαχαίρα Α.Ε., Υδροδυναμική Θ.Ι. Ματζάρας & Σια ΕΠΕ, Γενική Μελετών ΕΠΕ-ΙΣΤΡΙΑ, κ.ά., Όμιλος Τεχνικών Μελετών ΕΠΕ: Οριστική μελέτη ταμιευτήρα Κάρλας και συναφών έργων			
1998	δημοπράτηση έργου (ο διαγωνισμός κηρύσσεται άγονος)			
1999	-δημοπράτηση έργου -ανάδοχος			

Π3. Πίνακας Δεδομένων: Κάρλα: Οι οικισμοί της παραλίμνιας περιοχής Κάρλας (τοπωνύμια, αλιεία πριν την αποξήρανση, γεωργία μετά την αποξήρανση της λίμνης)

*: οικισμός με αλιευτική δραστηριότητα στη λίμνη της Κάρλας πριν την αποξήρανσή της

ο: οικισμός όπου παραχωρείται έκταση του δημοσίου της πρώην λίμνης σε Σύλλογο Ακτημόνων για γεωργική καλλιέργεια με εκμίσθωση

Μ: οικισμός του νομού Μαγνησίας

Λ: οικισμός του νομού Λάρισας

Ονομασίες οικισμών σήμερα [6], ³⁶ πληθυσμός 1991 [11], οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης πριν (σε παρένθεση) και μετά το 1997 [22]				Ονομασίες οικισμών στις αρχές του αιώνα [25] και πληθυσμός [26]	Ονομασίες οικισμών στα μέσα του αιώνα [3] και πληθυσμός 1951	Αλιεία πριν την αποξήρανση (καλέδες, ψαράδες, δάρκες) [17], [19], [123]			Παραχωρηθείσες για καλλιέργεια εκτάσεις του δημοσίου (πρώην λίμνης) με εκμίσθωση σε ακτήμονες (περίοδος 1983-84 [19], περίοδος 1997-1998 [20], [21]), σε στρέμματα	
Γλαφυρές 481 (κ. Γλαφυρών) του δ. Νέας Ιωνίας		ο	Μ	Κάπουρινα 543	Γλαφυραί 518				2761	2424
Κερασσιά 437 (κ. Κερασσιάς) του δ. Κάρλας		ο	Μ	Καλύδια Κερασσιάς 582	Κερασσιά 440				2777	2443
Κανάλια 1424 (κ. Καναλιών) του δ. Κάρλας	*	ο	Μ	Κανάλια 1483	Κανάλια 1791	~100 νεροκαλύ- δας (~ 40 στο ν. Λάρισας) [23]	154 [17] ~300 [23] 510 το 1942 [18]	101 [17]	13055	11475
Βένετο 106 (κ. Κεραμιδίου) του δ. Κεραμιδίου		ο	Μ	Βένετο 485	Βένετον 386				2115	1860
Κεραμίδι 576 (κ. Κεραμιδίου) του δ. Κεραμιδίου	*	ο	Μ	Κεραμίδι 1211	Κεραμίδι 1012	~70-75 νεροκαλύ- δες στην ακτή μέχρι το 1950. Μετά έμειναν 10- 15 ή 40 με φούρνο και μαγαζί [23]	62 [17] ~100 μέχρι το 1950 περίπου, μετά 12 [23]	33 [17]	8802	7731
Σκλήθρο 300 (κ. Σκλήθρου) του δ. Μεταβοίας			Λ	Σκλήθρο 659	Σκλήθρο 633					
Έλαφος 301 (κ. Ελάφου) του δ. Αγινιάς		ο	Λ	Βονίγαρινη 501	Βονίγαρινη 451					1181
			Λ	Κάτω Αληφακλάρι	Κάτω Καλαμάκι					
Καλαμάκι 672 (κ. Καλαμακίου) του δ. Κιλελέρι	*	ο	Λ	Άνω Αληφακλάρι 531	Άνω Αληφακλάρι 557	~(5) 2 νεροκαλύ- δες στην ακτή [23]	12-18 (1 ντουκιά- νιο) [23]			2068

(συνεχίζεται)

(συνέχεια Πίνακα Π3)

Κάτω Αμυγδαλή (κ. Αμυγδαλής) του δ. Λακερρείας	507			Λ	Καλύβια 95	Καλύβια						
Αμυγδαλή (κ. Αμυγδαλής) του δ. Λακερρείας	18	*	ο	Λ	Κοκοράδα 592	Κουκουράδα 696	5-6 ή 15-20 νεροκαλύ- δες [23]	20 [17] 40-50 [23]	6 [17]			1746
Καστρί (κ. Καστρίου) του δ. Λακερρείας	300			ο	Καστρί 62	Καστρί						
Νεσχώρι (κ. Καστρίου) του δ. Λακερρείας	77			Λ	Πλασιά 152	Πλασιά						
Ανάβρα (κ. Ανάβρας) του δ. Αγινιάς	618			Λ	Δογάνη 563	Δογάνη						
Δήμητρα (κ. Δήμητρας) του δ. Λακερρείας	408			ο	Τσουνζανη 18	Τσουνζανη 427						349
Ελευθέριο (κ. Ελευθερίου) του δ. Πλατυκάμπου	466			Λ	Καραλάρ 190	Ελευθέριον 170						
Πλατύκαμπος (κ. Πλατυκάμπου) του δ. Πλατυκάμπου	1669			Λ	Τοπονολάρ 1499	Πλατύκαμπος 1439						
Γλαύκη (κ. Γλαύκης) του δ. Πλατυκάμπου	854			Λ	Σαρτζιλάρ 560	Γλαύκη						
Νάματα (κ. Ναμάτων) του δ. Πλατυκάμπου	160			ο	Νάματα 68	Νάματα 122						280
Πρόδρομος (κ. Γλαύκης) του δ. Πλατυκάμπου	58			Λ	Σαρήμσι 74	Σαρήμον						
Χάλη (κ. Χάλης) του δ. Πλατυκάμπου	2009			Λ	Μαϊμουλίον 1231	Χάλη 1553						
Μόδεστος (κ. Μελίας) του δ. Πλατυκάμπου	188			Λ	Σαλχανάρ 151	Μόδεστος						
Μελία (κ. Μελίας) του δ. Πλατυκάμπου	469			ο	Τσουνλάρ(ια) 381	Μελία (Τσουνλάρ)						492
Αναγέννηση (κ. Μελίας) του δ. Πλατυκάμπου	164			Λ	Σάρκαλο 91	Σάρκαλον						
Μέλισσα (κ. Μελίσσης) του δ. Κιλελέρ	462			ο	Σακαλάρ 283	Μέλισσα						216
Λοφίσκος (κ. Μελίσσης) του δ. Κιλελέρ	188			ο	Σαραχάτ(ι) 90	Λοφίσκος						99
Αχιλλείο (κ. Νίκης) του δ. Αρμενίου	201			ο	Μπουραζά- νι 152	Αχιλλέιον						148
Κιλελέρ (κ. Κιλελέρ) του δ. Κιλελέρ	644			Λ	Κιλελέρ 509	Κυνέλη						
Νίκη (κ. Νίκης) του δ. Αρμενίου	376	*	ο	Λ	Χατζόμπασι 272	Χατζόμπασι	2-3 [23]	5-6 [23]				276

(συνεχίζεται)

(συνέχεια Πίνακα Π3)

Σωτήριο (κ. Σωτηρίου) του δ. Αρμενίου	356	*	ο	Λ	Γιαχιάρ 257	Σωτήριον 348		6 [17]	3 [17]		540
Αρμένιο (κ. Αρμενίου) του δ. Αρμενίου	1036		ο	Λ	Αρμένιο 525	Αρμένιο 828					669
Στεφανοβίκειο (κ. Στεφανοβίκειου) του δ. Κάρλας	1835	*	ο	Μ	Χατζήμιοι 823	Στεφανοβί- κειον 1500	... λίγες καλύψεις [23]	33 [17] (80-100) [23]	8 [17] 40-45 [23]	9002	7900
Ριζόμυλος (κ. Ριζόμυλου) του δ. Κάρλας	1835	*	ο	Μ	Ριζόμυλος 270	Ριζόμυλος 1458		1 [17] 1 οικογένε- υια [23]	0 [17]	6640	5831

ΠΗΓΕΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ Π1, Π2, Π3 ΤΗΣ ΚΑΡΛΑΣ

1. Αργυρόπουλος Π. Α., 1959, *Η υδρολογική έρευνα του ελληνικού χώρου. Ποταμοί, χείμαρροι, λίμνες, πηγαί και υπόγεια ύδατα*, Αθήνα.
2. Βαβίζος Γ. και συνεργάτες, 1984, *Μελέτη – Επιπτώσεις αποξήρανσης λίμνης Κάρλας. Ενιαίος φορέας καλλιέργειας – Ταμειντήρας*, Υπ. Προεδρίας Κυβερνήσεως, Τ.Ε.Δ.Κ.Ν. Μαγνησίας, Πρόγραμμα «Οικολογικές Αναπτυξιακές Πρωτοβουλίες Νέων», Αθήνα.
3. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, 1945, *Χάρτης Ελλάδος κλ. 1: 100 000*, φύλλα Λάρισας, Αγινιάς, Βόλου, τελευταίες ενημερώσεις 1935-1939.
4. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, 1960, *Αεροφωτογραφίες κλ. 1: 30 000*.
5. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, 1951, *Χάρτης Ελλάδος κλ. 1: 50 000*, φύλλα Πλατανιά-μπος, Αγινιάς, τελευταία ενημέρωση 1945.
6. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, 1970-86, *Χάρτης Ελλάδος, Έκδοσις Γενικής Χρήσεως, κλίμακας 1: 50 000*, τελευταίες ενημερώσεις 1970-82.
7. Γεωργιάδης Γ. Κ., χ.χ., *Μεγάλη Γεωγραφία – Άτλας της Ελλάδας*, Αθήνα, Εκδ. οίκος Π. Δημητράκου ΕΠΕ.
8. Δ/ση Υπ. Γεωργίας – Νομαρχία Λάρισας, 1998, έγγραφο με χρονολογία έκδοσης 1987.
9. Δ/ση Υπ. Γεωργίας – Νομαρχία Μαγνησίας, 1997, προφορικές πληροφορίες.
10. *Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος/Larousse/Britannica*, 1993, Αθήνα, Πάπυρος.
11. ΕΣΥΕ, 1995, *Πραγματικός πληθυσμός της Ελλάδος κατά την απογραφή της 17ης Μαρτίου 1991*, Αθήνα, ΕΣΥΕ.
12. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 1933, *Νόμος 5800/1933*.
13. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 1974, *Νομοθετικό Διάταγμα 130/1974 «Περί ρυθμίσεως θεμάτων αποστραγγισθειών γαιών λίμνης Βοιδηίδος (Κάρλα)»*, ΦΕΚ.
14. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 1976, *Νόμος 351/1976 «Περί τροποποίησης και συμπληρώσεως του Ν.Δ. 130/1974»*, ΦΕΚ.
15. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 1983, *Νόμος 1341/1983*.
16. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, 1986, *Νόμος 1644/1986*.
17. Κοδάνη Ε., 2002, *Λιμνών αποξήρανσεις: Μελέτη αιφθορίας και πολιτιστικής ιστορίας*, Πρώτο μέρος, Πίν. 2.: Κατάσταση αλιέων κατά παρακάρλια κοινότητα με βιβλιάρια αδειών αλιείας και σκάφους (23/7/1959-14/4/1960).
18. Κοινότητα Καναλίων – Φιλεκαπιδεντική Εταιρεία Καναλίων, 1997, *Κανάλια και Κάρλα*, ενημερωτικό έντυπο.
19. Κουτσερής Σ., 1998, *Κτηματολογικοί πίνακες της δημόσιας έκτασης Κάρλας νομού Μαγνησίας για την καλλιεργητική περίοδο 1983-84*.

20. Νομαρχία Λάρισας – Υπηρεσία Υπ. Γεωργίας, 1998, προφορικές πληροφορίες.
21. Νομαρχία Μαγνησίας – Υπηρεσία Υπ. Γεωργίας, 1998, προφορικές πληροφορίες.
22. Νόμος 2539/4.12. 1997: *Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης*, ΦΕΚ Α' 244/4.12.97.
23. Προφορικές πληροφορίες πρώην αλιέων (1997-98).
24. ΥΠΕΧΩΔΕ – Γεν. Γραμ. Δημ. Έργων – Διεύθυνση Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) / Βαρδουλάκης Μ. και Συνεργάτες Ε.Π.Ε., Α. Γκατζέλια, Θ. Γέμτος, Κ. Μπεζές, Γ. Χριστοδούλου, Ρ. Σαντάς, Δ. Χατζηλάκου, Π. Γαλανός, Κ. Δασκαλάκης, Α. Αντωνόπουλος, Ε. Ζαλαχώρη, 1994, 1995, *Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και επανορθωτικών μέτρων από την κατασκευή και λειτουργία του Ταμιεντήρα Κάρλας και των συναφών έργων*, Α' Φάση, 4 τεύχη, χάρτες, Β' Φάση, 3 τεύχη, Αθήνα.
25. Χαρτογραφική Υπηρεσία Στρατού, 1912, *Χάρτης Ελληνικού Βασιλείου, κλίμακας 1: 75 000, φύλλα Λάρισας, Αγινιάς, Βόλου*, τελευταίες ενημερώσεις 1905-12.
26. Χουλιαράκης Μ., 1974-76, *Γεωγραφική, διοικητική και πληθυσμιακή εξέλιξις της Ελλάδος 1821-1971*, τόμοι Α', Β', Γ', Αθήνα, ΕΚΚΕ.

Π4. Πίνακας Δεδομένων: Αγουλινίτσα: Οι διακυμάνσεις των εκτάσεων της λίμνης (λ.) και οι εγγειοβελτιωτικές παρεμβάσεις

ΧΡΟΝΟΣ	ΛΙΜΝΗ (Πριν και μετά την αποξήρασή της)	ΧΡΟΝΟΣ	ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ
1906-7	Έκταση λ.: ~ 23-23,5 χλμ. ² Έκταση παραλίμνιων ελών: ~ 8,3 χλμ. ² (γραφική μέτρηση πάνω σε χάρτη κλίμακας 1: 100 000 [26] ³⁶)		
1932	Έκταση λ.: 28 χλμ. ² [1]	1932-40	Τμηματικές παρεμβάσεις εξυγίανσης γύρω από τα ιχθυοτροφεία Αγουλινίτσας και Καϊάφα
1945	Έκταση κεντρικής λ. + μικρολίμνες: ~ 10,3 χλμ. ² Έκταση λιμναίας περιοχής: ~ 30 χλμ. ² (γραφική μέτρηση πάνω σε χάρτη 1: 50 000 [8] και βάση αεροφωτογραφιών 1: 42 000 [5])		
1956	Έκταση λ.: 16,5 χλμ. ² Έκταση έλους μεταξύ λιμνών Αγουλινίτσας και Καϊάφα: 3,5 χλμ. ² [9] Πλημμύρες: 1-3/2, 20/2, 13-14/3 [19]	1950-58	Εφαρμογές: Μικρά στραγγιστικά έργα και λίγα αρδευτικά για εξυπηρέτηση μικρών εκτάσεων κοντά στον Αλφειό ποταμό [11]
1957	Έκταση λιμναίας περιοχής: 36,5 χλμ. ² (εκτίμηση προμελέτης Καλίνσκη [19])		
1969	Αποξήρανση λίμνης	1963-69	Εγγειοβελτιωτικά έργα πεδιάδων Αλφειού και λιμνοθαλασσών Μουριάς και Αγουλινίτσας (δίκτυο αποχέτευσης και αποστράγγισης, εγκιβωτισμός Αλφειού): -περιοχή Πύργου -περιοχή Μουριάς -περιοχή ανάμεσα σε Αλφειό και Αγουλινίτσα -περιοχή φράγματος Αλφειού και εγκιβωτισμός κοίτης -περιοχή Αγουλινίτσας (αποχετευτικό, αποστραγγιστικό δίκτυο και κύρια διώ- ρυγα για αποξήρανση) -ευρύτερη περιοχή πεδιάδας Αλφειού -επεκτάσεις πεδιάδας Αλφειού [25]
		1970-76	Εγγειοβελτιωτικά έργα για αρδευτικό δίκτυο: -πεδιάδας Αλφειού -ζώνης πρώην λ. Αγουλινίτσας [25]
1998	Έκταση νομοθετημένων ορίων της αποξηραμένης λ.: ~ 31 χλμ. ² (γραφική μέτρηση βάσει χαρτών 1: 20 000 [12] και 1: 50 000 [9]) Έκταση συνολικής περιοχής οριοθετημένης από τον ποταμό Αλφειό, την παλιά οδό Επιταλίου- Κάτω Σαμκού και την ακτογραμμή: ~ 46,3 χλμ. ² (γραφική μέτρηση πάνω σε χάρτη 1: 50 000 [9])		

36. Βλ. υποσημείωση 33.

Π5. Πίνακας Δεδομένων: Αγουλινίτσα: Μελέτες, νομοθετήματα, έργα, συνέπειες αποξήρανσης της λίμνης

ΧΡΟΝΟΣ	ΜΕΛΕΤΗ/ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑ	ΣΚΟΠΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ/ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑ/ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ/ ΕΞΕΛΙΞΗ	ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
προϊστορία εποχή			Ο αρχαίος μύθος, κατά τον οποίο ο Ηρακλής χρησιμοποίησε τα νερά των ποταμών Αλφειού και Πηνειού για τον καθαρισμό του σταύλου του Αυγείου, θεωρείται πιθανό ότι αναφέρεται σε εγγειοδελτιωτικές προσπάθειες εκείνης της εποχής [11] ³⁷	
1924	N. 3100/19-21.7.24 (ΦΕΚ Α' 165): <i>Περί συστάσεως ειδικού Ταμείου υδρεύσεως και εξυγιάνσεως Αγουλινίτσας</i>	σκοπός του ταμείου: αριώτος πόρων υδρεύσεως και εξυγιάνσεως της Αγουλινίτσας και αποξήρανσης των ελών της περιοχής. Στους πόρους του ταμείου περιλαμβάνεται και το ποσοστό 30% επί των δημοσίων προσόδων των ιχθυοτροφείων Αγουλινίτσας και Καϊάφα		
1932	Υπουργείο Συγκοινωνιών – Διεύθυνση Δημοσίων Έργων / Μελετητής Λοιπότης: <i>Τοπογραφικά διαγράμματα περιοχής</i>	οριοθέτηση έλους Κάστα		
1938	Υπουργείο Συγκοινωνιών – Διεύθυνση Δημοσίων Έργων / Μελετητής Βαρδαγής: <i>Μελέτη εξυγιάνσεως της λίμνης Αγουλινίτσας και Καϊάφα</i>	1. Μελέτη αποξήρανσης του νότιου τμήματος της λ. Αγουλινίτσας με μηχανική ανύψωση. Σκοπός: η απομάκρυνση των επιφανειακών υδάτων από το χαμηλό τμήμα σε έκταση όσο το δυνατόν μικρότερη ώστε να μην περιοριστεί η έκταση του ιχθυοτροφείου. 2. Μελέτη εξυγιάνσεως του βορειοδυτικού τμήματος της λ. Αγουλινίτσας και δελτιώσεώς του ως ιχθυοτροφείου. Έκταση: 16.000 στρ.. Μέγιστο βάθος λίμνης: 2 περίπου μέτρα. Προβλεπόμενα έργα: μία τάφρος κατά μήκος της ακτής πλάτους 30-60μ. και βάθους 2,5 μ., ανασχετικό ανάχωμα κατά μήκος της ακτής και επιχωμάτωση των χλοομειών παρακτιών εκτάσεων μέχρι της στάθμης +1 μ. και ορισμένα τεχνικά έργα στα στόμια της τάφρου προς τη θάλασσα, δύο μόλοι 30 μ. από ακτή προς θάλασσα και ένα φράγμα εισόδου των υδατών για να εμποδίζει τη θαλασσοταραχή. 3. Έκθεση εξυγιάνσεως της λ. Καϊάφα. Προβλεπόμενα έργα: -μία παράκτια τάφρος πλάτους 15-75 μ. και με στάθμη πυθμένα 2,5- 4,0 μ., και -επιχωμάτωση των παρακτιών χλοομειών εκτάσεων κατά μήκος της ακτής (ανασχετικό ανάχωμα πλάτους 1,0 μ. και στάθμης +0,5 ως +1,0 μ. και επιχώσεις) [2]		
	και <i>Μελέτη αποξηράνσεως λιμνών Αγουλινίτσας και Μονριάς</i>			

(συνεχίζεται)

37. Βλ. υποσημείωση 33.

(συνέχεια Πίνακα Π5)

1940	Υπ. Συγκ. και Δημ. Έργων / Μελετητής Πυλαρινός: Μελέτη αποξηράνσεως Αγουλινίτσας και Μουριάς	τοπογραφικό διάγραμμα Μουριάς 1: 20.000	μέχρι τότε η λίμνη εννοικιαζόταν σε ιδιώτες για ιχθυοτροφείο	
1943-48			η λίμνη μένει ανοιχτή στην ελεύθερη αλιεία	
1948			το ιχθυοτροφείο της Αγουλινίτσας επαναλειτούργεί αλλά με εννοικιαστή αλιευτικό συνεταιρισμό	
1952	Ολλανδική Τεχνική Εταιρεία GRONTMIJ: Προμελέτη αποξηράνσεως των κυριοτέρων λιμνοθαλασσών της χώρας	προτείνεται η αποξήρανση των λιμνοθαλασσών Αγουλινίτσας και Μουριάς ανάμεσα σε άλλες [19]		
1957	Υπουργ. Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων – Υπουργείο Υδραυλικών Έργων / Μελετητής Αλ. Καλλίνσας: Προμελέτη αξιοποίησης περιοχής Αλφειού και λιμνοθαλασσών Αγουλινίτσας και Μουριάς. Προκαταρκτική έκθεση	1. εκπόνηση εδαφολογικής και γεωργικής μελέτης των λιμνοθαλασσών Μουριάς και Αγουλινίτσας με σκοπό να αποδειχθεί ότι τα εδάφη αυτά είναι κατάλληλα για καλλιέργεια. 2. προμελέτη αρδευτικών και συναφών έργων των εκτάσεων κατάντη αειροδρομικής γραμμής. 3. γενική διάταξη έργων αξιοποίησης λιμνοθαλασσών [19]		
1959	Υπουργείο Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων – Υπουργείο Υδραυλικών Έργων / Μελετητής Αλ. Καλλίνσας: Προμελέτη αξιοποίησης περιοχής Αλφειού και λιμνοθαλασσών Αγουλινίτσας και Μουριάς	μελέτη: - διενόησης της πεδινής κοίτης του ποταμού Αλφειού από τη Γέφυρα των ΣΠΑΠ στην Αλφειούδα μέχρι τις εκβολές του Αλφειού στη θάλασσα, - των έργων και εγκαταστάσεων για την αποξήρανση των λιμνοθαλασσών		
1960-61	Α. Καλλίνσας: Οριστική μελέτη έργων διενόησης ποταμού Αλφειού και οριστική μελέτη πεδιάδας Αλφειού και λιμνοθαλασσών Μουριάς και Αγουλινίτσας	φράγμα και έργο υδροληψίας, κύρια τάφρος άρδευσης		
	Ι. Κατσίδης: Προκαταρκτική έκθεση – φράγμα εκτροπής Αλφειού			
1962	Α. Καλλίνσας: Οριστική μελέτη ζώνης Α' πεδιάδας Αλφειού			
	Υπουργείο Δημοσίων Έργων / ΥΔΡΕΜ (γραφείο υδραυλικών μελετών): Μελέτη ζώνης Γ' πεδιάδας Αλφειού			
1963	Α. Καλλίνσας: Σχέδια γενικών και τοπικών τεχνικών έργων			
	INGH LEUSSINH / ΥΔΡΕΜ: Έκθεση επί των εδαφοτεχνικών ερευνών και της θιμλίωσης του φράγματος Αλφειού			

(συνεχίζεται)

(συνέχεια Πίνακα Π5)

1963-66	Υπουργείο Δημοσίων Έργων / ΥΔΡΕΜ: Οριστική μελέτη εγγειοβελτιωτικών έργων πεδιάδων Αλφειού και λιμνοθαλάσσιων Μουριάς και Αγουλινίτσας	-ζώνη Γ2 (περ. Πύργου) -ζώνη Γ3 (περ. Μουριάς) -ζώνη Ε1 (περ. ανάμεσα σε Αλφειό και Αγουλινίτσα) -ζώνη Β' (περ. Β του φρ.) -προστατευτικά έργα ανάντη φρ. Αλφειού -ζώνη Γ3-Ε3 -ζώνη Ε2 / περ. Αγουλινίτσας (αποχετευτικό αποστραγγιστικό δίκτυο και κύρια διώρυγα) -ζώνες Δ, Η, Ι (ευρύτερη περ. πεδιάδας Αλφειού) -ζώνη Ζ' πεδ. Αλφειού (περ. Β του Κατάκολου) -προστατευτικά έργα φρ. Φλώκα πεδ. Αλφειού [24]	1963-68: τελευταία πενταετής ενοικίαση του ιχθυοτροφείου Αγουλινίτσας	
1967-69	ΥΔΡΕΜ/Γκόφας	-αναπροσαρμογή ζωνών Γ2-Γ3 -ζώνη Ζ (εισηγητική έκθεση) -ζώνη Β και επεκτάσεις πεδιάδας Αλφειού	αποξήρανση της λιμνοθάλασσας Αγουλινίτσας με σκοπό την επέκταση αγροτικών καλλιεργειών	η αποξηραμένη λιμνοθάλασσα είναι ιδιοκτησία του Υπουργείου Γεωργίας
			εγγειοβελτιωτικά έργα: 1. εγκαταστάσεις της κοίτης του ποταμού Αλφειού από τις εκβολές και μέχρι τη γέφυρα της σιδηροδρομικής γραμμής και κατασκευή φράγματος. 2. αποξήρανση με άντληση των λιμνοθαλάσσιων Αγουλινίτσας και Μουριάς (43.000 στρ.). 3. κατασκευή αποχετευτικού, στραγγιστικού και αρδευτικού δικτύου	
1969	ΥΔΡΕΜ / Κόρης / Τζεράνης	-ζώνες Γ3-Ε2 (εισηγητική έκθεση γεμ.)		
1969	ΕΔΟΚ-ΕΤΕΡ: Εδαφολογική έκθεση ζώνης Ε2 (λιμνοθαλάσσιων Αγουλινίτσας) πεδιάδας Αλφειού [15]			
1970-76	ΓΕΩΠΕΡΕΥΝΑ: Εδαφοτεχνική έρευνα Κόρης / Τζεράνης / Πανδής	-χαμηλές περιοχές Γ3- Ε2 -προσαγωγός διώρυγα 7 ζώνης Ε2		
	Β.Δ.21 της 12/18.1.72 (ΦΕΚ Α' 8)	κατάργηση το Ειδικό Ταμείο Κοινοφελών Έργων Επιταλίου και η περιουσία του περιήλθε στην κοιν. Επιταλίου η οποία ανέλαβε τις υποχρεώσεις του ταμείου	1972: 2.519 στρ. της πρώην λίμνης γίνονται ιδιοκτησία του ΟΤΕ για παρόχιο σταθμό	
	ΥΔΡΕΜ / Κόρης / Πανδής κ.ά: Οριστική μελέτη χαμηλών ζωνών Γ3- Ε2			
	ΕΔΟΚ-ΕΤΕΡ:	-αντλιοστάσιο ζώνης Ε2 στατικοί υπολογισμοί -αρδευτικό δίκτυο ζώνης Ε2- Γ3. -αναθέωση οριστικής μελέτης ζωνών -αρδευτικό δίκτυο πεδ. Αλφειού -αρδευτικό δίκτυο ζώνης Ε2		

(συνεχίζεται)

(συνέχεια Πίνακα Π5)

1981	Αποφ. ΕΣΧΠ 7.2.81 (ΦΕΚ 550 Β'/81): <i>Περί χαράξεως κατευθυντηρίων γραμμών για τη διατήρηση, προστασία και οικολογική διαχείριση των παράκτιων βιοτόπων και μέτρα προστασίας για ορισμένους από αυτούς</i>	- διατήρηση των φυσικών πόρων των βιοτόπων αυτών, - καθορισμός των χρήσεων γης και ειδικών όρων για τις επιτρεπόμενες χρήσεις σε αυτούς (απογραφή, οριοθέτηση, ειδική μελέτη), - προτεραιότητα σε τρεις παράκτιους βιοτόπους, ένας από αυτούς: <u>σημιόβιγες-παρλιανικό δάσος και λίμνη περιοχή Καϊάφα</u>		
1984	Προτάσεις χωροταξικής οργάνωσης: περί κατασκευής χλωτοφείου στην αποξηρανθείσα λίμνη [23]			
1990			το εργοστάσιο κλωστοϋφαντουργίας «Λιγυίο» διέκοψε τη λειτουργία του	
1993	Π.Δ. 3.9.93 (ΦΕΚ 1161 Δ'/ 20.9.93)	Ζ.Ο.Ε.: α) εκατέρωθεν της κοίτης του Αλφειού, περιοχή Β5: περιορίζονται οι καλλιέργειες, κτηνοτροφία και επιτρέπονται μόνο έργα υποδομής και φραγμάτων, β) η Παραλία: - περιοχή τουρισμού, αναψυχής (Α1 Αγουλαντίσας), και - περιοχή παραθεριστικής κατοικίας (Α2 Αγουλαντίσας με όριο κατάταξης 4στρ.), γ) η περιοχή κάτω από την εθν. οδό και μετά το 1 κανάλι: περιοχή αναψυχής, γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας (με όριο κατάταξης 6 στρ. για Γ2 και 8 στρ. για Γ8) [22]		
1994-97	Παραχρηστού: Μελέτη διευθέτησης κοίτης Αλφειού	- τοπογραφικές εργασίες		
	ΕΤΜΕ: Μελέτη διευθέτησης κοίτης Αλφειού	- τοπογραφικές εργασίες - υδραυλικές εργασίες		
	ΕΜΠΕ: Πειραματική διερεύνηση βαθμιδωτού έργου καταστροφής ενόρχειας, φράγμα Αλφειού			

ΠΗΓΕΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ Π4, Π5, Π6 ΤΗΣ ΑΓΟΥΛΙΝΙΤΣΑΣ

1. Αργυρόπουλος Π. Α., 1959, *Η υδρολογική έρευνα του ελληνικού χώρου. Ποταμοί, χείμαρροι, λίμνες, πηγαί και υπόγεια ύδατα*, Αθήνα.
2. Βαρβαρήγος, 1938, *Μελέτη εξυγιάνσεως της λίμνης Αγουλινίτσης και Καϊάφα*, Υπουργείον Συγκοινωνιών – Διεύθυνση Δημοσίων Έργων, Αθήνα.
3. Γεράκης Π. Α., Κουτράκης Ε. Θ. (συντονιστές), 1996, *Ελληνικοί υγρότοποι*, Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων – Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, Αθήνα, Έκδοση Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος.
4. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, 1997, *Στοιχεία λιμνών της Ελλάδας*, Αθήνα.
5. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, 1997, *Αεροφωτογραφίες περιοχής Ολυμπίας, κλίμακας 1: 42 000*, λήψης 1945.
6. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, 1997, *Αεροφωτογραφίες περιοχής Ολυμπίας, κλίμακας 1: 15 000*, λήψης 1960.
7. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, 1967, *Χάρτης Ελλάδος κλίμακας 1: 100 000*, τελευταίες ενημερώσεις 1952-53.
8. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, 1945, *Χάρτης Ελλάδος κλίμακας 1: 50 000*, τελευταία ενημέρωση 1943.
9. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, 1988-90, *Χάρτης Ελλάδος κλίμακας 1: 50 000*, Έκδοση Γενικής Χρήσης, τελευταία ενημέρωση 1988-89.
10. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, 1945, *Χάρτης Ελλάδος 1: 100 000, φ. Πύργος*, Πρώτη έκδοση περιορισμένη, τελευταία ενημέρωση 1943.
11. Γεωργαλά Γ.Κ., χ.χ., *Μεγάλη Γεωγραφία – Άτλας της Ελλάδος*, Αθήνα, Εκδοτικός οίκος Πέτρου Δημητράκου ΕΠΕ.
12. Δ/ση Γεωργίας Νομαρχίας Ηλείας, *Γενική διάταξη αγροτεμαχίων της αποξηραμένης λίμνης Αγουλινίτσης, Χάρτης 1: 20 000*.
13. Δ/ση Γεωργίας Νομαρχίας Ηλείας – Δ/ση Υδάτινων Πόρων, *Γενική Οριζοντιογραφία Πεδιάδος Αλφειού, Χάρτης 1: 20 000*.
14. Δ/ση Γεωργίας Νομαρχίας Ηλείας – ΤΟΕΒ, 1997, *στοιχεία παραχωρηθεισών εκτάσεων*.
15. ΕΔΟΚ Α.Ε. – ΕΤΕΡ Α.Ε., 1969, *Εδαφολογική έκθεση ζώνης Ε2 (λιμνοθαλάσσης Αγουλινίτσης) πεδιάδος Αλφειού*, Υπουργείον Δημοσίων Έργων - 9η Διεύθυνσις, Αθήνα.
16. ΕΣΥΕ, 1995, *Κατανομή της εκτάσεως της Ελλάδος κατά βασικές κατηγορίες χρήσεως (Προαπογραφικά στοιχεία της απογραφής γεωργίας- κτηνοτροφίας του έτους 1991)*, Αθήνα, ΕΣΥΕ.
17. ΕΣΥΕ, 1994, *Πραγματικός πληθυσμός της Ελλάδας κατά την απογραφή της 17ης Μαρτίου 1991*, Αθήνα, ΕΣΥΕ.
18. ΕΣΥΕ, 1955, *Πραγματικός πληθυσμός της Ελλάδος κατά την απογραφή της 7.4.1951*, Αθήνα, ΕΣΥΕ.
19. Καλίνσκη Α., 1957, *Προμελέτη αξιοποιήσεως περιοχής Αλφειού και λιμνοθαλασσών Αγουλινίτσης και Μουριάς. Προκαταρκτική έκθεση*, Υπουργείον Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων-Υπηρ. Υδραυλικών Έργων-Δ/σις Μελετών, Αθήνα.
20. Κοβάνη Ε., 1997, *επιτόπια έρευνα*.
21. Νόμος 2539/ 4.12.1997, *Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης*, ΦΕΚ Α' 244/ 4.12.97.
22. Π.Δ. της 3.9.1993, *Καθορισμός Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου, κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου ρυμοτο-*

- μικού σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 παραλιακή περιοχή δήμων και κοινοτήτων νομού Ηλείας, ΦΕΚ 1161 Δ', Αθήνα.
23. Τεχνική Υπηρεσία Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Ηλείας / Μελετητής Πούλου Ζ., 1995, *Αναγνώριση – Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης – Προκαταρκτική πρόταση της πολεοδομικής μελέτης αναθεώρησης – επέκτασης – πράξης εφαρμογής σχεδίου πόλης Επιταλίου, Α' φάση*, Κοινότητα Επιταλίου.
 24. ΥΔΡΕΜ – Γραφείον Υδραυλικών Μελετών, 1963-69, *Οριστική μελέτη εγγειοβελτιωτικών έργων πεδιάδων Αλφειού και λιμνοθαλασσών Μουριάς και Αγουλινίτσας*, Υπουργείον Δημοσίων Έργων – Υπηρεσία Υδραυλικών Έργων, Αθήναι.
 25. ΥΠΕΧΩΔΕ – 7η Διεύθυνση Εγγειοβελτιωτικών Έργων, 1998.
 26. Χαρτογραφική Υπηρεσία Στρατού, 1906-7, *Χάρτης Πελοποννήσου κλίμακας 1: 100 000*, φ. Πύργος, Έκδοση ταχείας αποτύπωσης.
 27. Χουλιαράκης Μ., 1974-76, *Γεωγραφική, διοικητική και πληθυσμιακή εξέλιξις της Ελλάδος, 1821-1971*, τόμοι Α', Β', Γ', Αθήνα, ΕΚΚΕ.